

Naturskyddsföreningen
Strängnäs

Naturskyddsföreningen Strängnäs (NF Strängnäs) **Verksamhetsberättelse för 2025** **med Balansräkning och Resultaträkning**

Föreningens syfte och ändamål

NF Strängnäs vill genom aktivt arbete med klimat- och naturfrågor medverka till att vi som bor i Strängnäs kommun skall minska vår miljöpåverkan och sträva efter ett uthålligt samhälle i balans med naturen och jordens resurser samt att bevara den biologiska mångfalden. Klimat, skog, jordbruk, miljö, vatten och hållbar konsumtion är våra viktigaste arbetsområden.

Styrelse mm

Styrelseledamöter fr.o.m årsmötet 2025

Conny Larsson, ordförande /webbansvarig /medlemsansvarig

Anna Erlandson, ledamot /vice ordförande

Olle Svedman, ledamot /kassör

Gunilla Oleniusson, ledamot /sekreterare

Lize Scott, ledamot

Ida Engström -Skanze, ledamot

Anders Svenson, ledamot

Lotta Westberg, ledamot

Revision

Revisor Leif Ekblom. Revisorsuppleant Eva Petre

Adjungerade till styrelsen

Lars-Olof Persson, Strängnäs svampklubb. Lars Liljenstolpe, sakkunnig Gorsingelund. Maria Hörnell, bistå vid remissärenden.

Valberedning

Håkan Elmqvist sammankallande och Björn Carlsson.

Representantion

Representanter från styrelsen deltog 10/5 i Länsstämman vid Stendörren. I Gävle avhölls Riksstämman 13-15/6 där två representanter från kretsen deltog.

Verksamheten under året

Allmänt.

Vid slutet av 2025 hade kretsen totalt 853 medlemmar, varav 252 familjemedlemmar och en ständig hedersmedlem.

Styrelsen har haft 11 protokollförda möten, varav ett var årsmötet och ett det konstituerande mötet.

På kretsstämman som hölls 19 mars, deltog 15 medlemmar, mötesordförande var Leif Ekblom. Lars Klintbjer berättade om och visade en del av Thomasgymnasiets naturaliesamlingar.

1 ledamot avgick, samtidigt som 1 ny ledamot kunde väljas till styrelsen av årsmötet.

Kretsen har under året bjudit in till följande aktiviteter:

- Naturdagar i Gorsingelund har genomförts 13/4, 17/5, 10/8 och 20/9.
- 23/8 Mälardagen i Strängnäs, en installation med texten "Om skogen försvinner.." fanns uppställd. Förklaring gavs på hemsida och facebook.
- 7/9 Strängnäs svampklubb "Svampens dag" 7/9 med en svamputställning på Fältstationen Rödrömmen.
- 10/9 Pubkväll i Åkers Styckebruk med tema SKOG. Intressant diskussion där bl.a. Ulvaskogen togs upp.
- 13/9 Vandringens dag, ett samarrangemang med flera andra föreningar. Med samordning av Studieförbundet samarbetade NF Strängnäs, Friluftsförbundet och Strängnäs Ornitologiska Klubb med initiativtagaren till vandringens dag – Svenska Turistföreningen – och anordnade aktiviteter vid Nabbviken, Strängnäs. NF Strängnäs och Studieförbundet ordnade med en tipspromenad, STF ledde en längre vandring, Friluftsförbundet bjöd på krabbelurer och på möte med Mulle, medan ornitologerna erbjöd en titt i sina medhavda tubkikare och information om fåglar och fågelskådning. Ett strålande väder och en hel del deltagare på de erbjudna vandringarna blev till ett gott samarbete mellan föreningar under dagen.
- 11-21/9 Skogsdagarna 2025 i år hänvisades till en digital tipsrunda som gjorts av Korpen i samarbete med Naturskyddsföreningen Riks. Information om skogsdagarna fanns på kretsens hemsida och facebook
- 25/9 Tips om webbinarium "Upptäck skogen -fakta och förundran"
- 20/9 Klädbytdag i Studieförbundets lokaler i Strängnäs, där representanter från Naturskyddsföreningen medverkade i samverkan med Studieförbundet.
- 27/9 Kretsen har, förutom ekonomisk sponsring, även medverkat vid en teatervandring/ "Ronja-vandring" i Ulvaskogen, anordnad av "Rädda Ulvaskogen". Besökarna fick bl a information om de hotade arterna spillkråka och knärot samt om värdefulla träd och död ved som nyttjas av en mängd insekter, svampar och andra organismer.
- Medverkan vid Åkersdagen 24/5 och Stallarholmsdagen 31/5 med information om Naturskyddsföreningens verksamheter.
- Information har även funnits på kretsens hemsida och facebook om de kampanjer som Naturskyddsföreningens Riksorganisation initierat:
 - 11/4-13/5 Kampanjen "Rädda bina"
 - Kampanjen "Världens längsta blomsteräng", för mer blomrika vägkanter
 - 11-21/9 Skogsdagarna 2025
 - 25/9-5/10 Green action week (fd miljövänliga veckan)
 - 29/9-14/11 Max 5- en utmaning att högst 5 nya klädesplagg/år inhandlas. (strumpor och underkläder undantaget)

Styrelsens arbete olika arbetsgrupper /fokusområden:

•Remisser och skrivelser angående plan- och byggärenden, inlagor och yttranden i generellt naturskydd och naturvård.

NF Strängnäs utgör en av remissinstanserna gällande kommunens byggplaner och andra åtgärder som har konsekvenser för natur och miljö. Utöver avgivandet av formella remissvar på de kommunala planhandlingarna har vi under 2025 haft andra kontakter gällande naturfrågor. För att framhålla vår övergripande syn på vad som är god bebyggelseplanering har vi i yttranden gällande planärende hänvisat till våra policydokument: "Policy för skapande av goda förutsättningar för människors hälsa och välbefinnande samt god biologisk mångfald."

Under året har synpunkter och remissvar inlämnats vid ett flertal tillfällen.

Se kretsens hemsida, <https://strangnas.naturskyddsforeningen.se/yttranden/>

• Miljö- och klimatfrågor

-Klimatveckan (tidigare Miljövänliga veckan) v 40, uppmärksammades bl.a på kretsens facebookside, där information och tips gavs.

-Klädbyttardagen genomfördes i september i samverkan med Studieförbundet och volontärer. Ca 45 personer kom och många plagg bytte ägare.

• Jordbruk

Ett samarbete med kommunekologen angående kretsens förslag om anläggande av ängszoner runt odlade fält har påbörjats.

•Gorsingelund

I Natura2000-området Gorsingelund har det under året anordnats fyra naturdagar, två på våren och två på hösten. Naturdagarna är ett gemensamt arrangemang mellan NF Strängnäs och Strängnäs Ornitologiska Klubb (SOK). Till dessa dagar är alla välkomna, oavsett om man är medlem eller inte. Naturdagarna är till för mer lättsamma aktiviteter, där gemenskapen och det sociala sammanhanget är viktigare än själva aktiviteten. Samtidigt binder vi ihop det med den återkommande skötseln av området kring stugan och utefter de uppmärskta promenadslingorna, skräpplockning m.m. Vid fika och grill har det ofta pratats och diskuterats kring lokala miljö- och naturfrågor. I april hade några av oss ett möte med representanter från Strängnäs biodlareförening där de berättade om sin verksamhet med bin och honung, och vi berättade om kretsens verksamheter.

Medlemmar har även gjort extra arbetsinsatser i området, bl.a tillsyn av fågelholkar, insatser för att bibehålla framkomligheten på promenadslingorna samt att hålla området kring stugan och grillplatsen lättillgängligt och välkomnande.

Fågelmatning, anordnad av Strängnäs Ornitologiska klubb, har pågått i området under vintersäsongen. Matningen har varit välbesökt av både fåglar och fågelintresserade, fågelmat har förvarats i områdets stuga.

•Fältstationen Rördrommen

Fältstationen Rördrommen är ett samarbetsprojekt mellan naturskyddsforeningarna och de ornitologiska klubbarna i Eskilstuna och Strängnäs, samt Eskilstuna biodlareförening. Fältstationen har varit bemannad alla söndagar kl. 9-15 från mars -oktober och ett 20-tal personer har ideellt delat på arbetsuppgiften som stugvärd dessa söndagar. Temadagar har genomförts, bl.a om Vårblommor, Fågelskådningens dag, Biets dag, De vilda blommornas dag samt Trädgårdsvandring, Fjärilsdag, Svampdag och Rovfåglarnas dag.

Ett årshäfte för åren 2023 och 2024 har sammanställts och finns för nedladdning på Fältstationen Rördrommens hemsida.

Örnräkningen 2025 administrerades av Fältstationen. Ett 90-tal bemannade observationsplatser var fördelade över fem län och ca tjugo kommuner. Det

geografiska området för örnräkningen sträcker sig från Mörkö vid sömmlandskusten, över Stockholm, Mälaren- och Hjälmarenlandskapen ända bort till Letälven och Vätterns norra ände. 275 havsörnar uppskattades ha observerats, samt 2 kungsörnar. Mer information finns på Fältstationen Rördrommens hemsida under fliken "örnräkning"

Under ett par veckor i maj/juni pågick Skolveckorna, ett återkommande projekt i fältstationens regi, riktat till skolbarn i åk 3-5 i Eskilstuna och Strängnäs kommuner. Under en dagsfältkurs får barnen uppleva delområdena *Bin och vildbin*, *Fåglar och växter* samt *Livet i vattnet*.

Stugvärdarna har medverkat vid räkning av gäss på den gåsåker som besådd med speciellt utvalda grödor för gäss, vilka annars skulle orsakat betes- och trampskador på åkermarken i det omkringliggande odlingslandskapet. I augusti deltog Fältstationen Rördrommen vid Mälardagen i Strängnäs med information om verksamheten och försäljning av lokalproducerad honung. På Barvadagen i september fanns också Fältstationen representerad. Under året har underhålls- och reparationsarbete vid och kring fältstationen utförts. Viss restaurering och underhåll av fågeltorn, spänger, leder och stigar har genomförts.

Inventeringar av strandängarnas flora och fauna har påbörjats, ett viktigt arbete inför den nya vattendom som kommer att innebära en höjd vattennivå i fjärden längre fram under vårsäsongen.

Ett vassklippningsprojekt i Sörfjärden där Strängnäs och Eskilstuna kommuner samverkar har startats upp. Inventeringar av fågelliv, bl.a rördrom, och växtlighet längs Sörfjärdens stränder är prioriterade, för att kunna påvisa viktiga häckningsplatser och växtplatser inför den planerade vassklippningen.

Planering inför verksamhetens flytt från den nuvarande gamla torpstugan till en mindre lokal i direkt anslutning påbörjades under senhösten.

•Svampgruppen /Strängnäs Svampklubb

Strängnäs svampklubb är beteckningen på kretsens arbetsgrupp för mykologi, studiet av svampar. Då tillgången på svamp varierar mellan åren är det svårt att planera ett fast exkursionsprogram långt i förväg. Istället sker upprop till exkursioner via en epostlista och de som är intresserade samlas på den utlysta träffpunkten för att samåka ut i markerna. Alla intresserade som vill ingå i gruppens epostlista kan kontakta Lars-Olof Persson på [lop\[at\]bahnhof.se](mailto:lop[at]bahnhof.se)

Årets svampsäsong när den väl kom igång blev kraftfull, vilket gav många intressanta fynd. Det gjordes sammanlagt 8 fältexkursioner under veckosluten i september-oktober, och den sista i början på november. Då besöktes både platser som hotas av exploatering och en del av klubbens "klassiska" lokaler. I december avslutades 2025 med en traditionell knytkalaszulfest. Alla klubbens identifierade fynd finns redovisade på Artportalen. De kan hittas om man i sökformuläret anger "Fungi" som artnamn, Strängnäs som kommun samt anger vilket/vilka år man är intresserad av. Fynden är märkta med "Exkursion med Strängnäs Svampklubb".

•Skog, grönområden och invasiva arter

NF jobbar med naturvärdesinventeringar och skydd av skog och har från början av 2024 arbetat ihop med NF Eskilstuna i en gemensam skogsgrupp. Skogsgruppen, som består av ca 30 personer, arbetar framförallt med inventering av naturvårdarter men också rapportskrivningar och överklaganden av avverkningsanmälningar, när det behövs. Framför allt har avverkningshotade skogar inventerats. I flera fall har det lett till att avverkning helt eller delvis förhindrats. Inventeringar utförs också utanför kommungränserna, då gruppen ibland gör gemensam sak med andra skogsgrupper i länet. Det har även gjorts inventeringsutflykter till ohotade skogar, t.ex. naturreservat.

Ulvaskogen

Arbetet med att uppmärksamma den välkända och mycket uppskattade Ulvaskogen har fortsatt. Skogen som varit anmäld för avverkning hotades att kalhuggas och markberedas. Inventeringar har visat att skogen har mycket höga naturvärden. Ulvaskogen är en kontinuitetsskog med naturskogskaraktär, där det äldsta trädskiktet är 100–200 år gammalt, enstaka träd är ännu äldre. Skogen är full av utrotningshotade, rödlistade och fridlysta arter samt signal- och nyckelarter. Utöver det har den också mycket höga sociala värden och har, så länge man minns, använts flitigt för rekreation av olika slag. Efter överklagan av avverkningsanmälan stoppades avverkningsplanerna då markägaren drog tillbaka sin avverkningsanmälan. Hotet om avverkning är dock inte borta utan markägaren väntar nu, enligt egen utsago, på utfallen av de nya skogs- och artutredningarna. Det kan mycket väl komma en ny avverkningsanmälan när utredningarna är klara. Medborgarinitiativet "Rädda Ulvaskogen" har även under 2025 genomfört flera olika publika arrangemang och genom olika media lyft fram och synliggjort Ulvaskogen och dess värden. Ett medborgarförslag för att få ett permanent skydd mot avverkning genom att Ulvaskogen blev ett kommunalt naturreservat lämnades in till kommunen, men detta förslag avslogs med hänvisning att en ny Grönplan för kommunen är under framtagande.

• **Vattenfrågor**

Representation i Räcksta å vattenråd.

Räcksta å är Strängnäs kommuns största vattendrag vilket bl.a. avvattnar Eklången, Flättsjön, Lännsjön, Visnaren, Marvikarna och flertalet mindre sjöar i Åkers berslag. Vattendraget utmynnar i Mälaren vid Marielundsviken, Mariefred. Vattenrådet arbetar med frågor som påverkar den ekologiska statusen för Räckstaån, däribland problemen med övergödning samt mänskligt konstruerade vandringshinder (dammar och dämmen). Åtgärdsområdet omfattar 36 sjöar och 14 vattendrag. Statusen för Räckstaån är idag måttlig-dålig. Vattenrådet har tidigare beviljats LONA-medel och det har utarbetats en handlingsplan för åtgärder som syftar till att förbättra vattendragens ekologiska status. Arbetet med planen har genomförts i tre arbetsgrupper med olika fokusområden: Återvätning av organogena jordar, Våtmarker samt Dämmen och vandringshinder. Genomförda åtgärder i och i anslutning till vattendraget är bl.a. eDNA-provtagningar (miljö-DNA). Planer pågår för återmeandering av åsträckan vid Bondkroken i Läggesta, våtmarksprojekt samt återskapande av lekomyråden för asp nerströms krutbruket i Åkers styckebruk. Återvätningsprojekt av skogsmark i Söderlänna har genomförts, den är nu en våtmark som gynnar djur- och fågelliv. Vattenrådet har placerat ut julgranar i Visnaren för att främja biologisk mångfald och abborrens fortplantning i ett risvaseprojekt. Arbetet gjordes i nära samarbete med NF Strängnäs, Strängnäs kommun, Åkers Sweden AB, Länsstyrelsen m.fl. Under 2025 har Anders Svenson varit kretsens representant i vattenrådet. Där ingår förutom Naturskyddsföreningen även andra intressenter, däribland markägare, kommuner, lokala företag och intresseföreningar.

• **SEVABs föreningssponsring**

NF Strängnäs är ambassadör för SEVABs föreningssponsring. När en elabonnet väljer lokalproducerad Strängnäs-el samt kryssar i Naturskyddsföreningen som vald förening ger detta 55 kr till vår krets, för 2025 erhöles 4 184 SEK i föreningssponsring, att använda i vår verksamhet för naturens mångfald, klimat och miljö.

• **Ekonomi**

Resultatet av föreningens verksamhet under räkenskapsåret samt ställningen per bokslutsdagen framgår av bifogad resultat- och balansräkning.

Strängnäs den 26 mars 2026

Conny Larsson
Ordförande

Olle Svedman
Kassör

Anna Erlandsson
Ledamot, vice ordförande

Anders Svenson
Ledamot

Ida Skanze -Engström
Ledamot

Lize Skott
Ledamot

Gunilla Oleniusson.
Ledamot, sekreterare.

Lotta Westberg
Ledamot

